

Ile tego lasu?

Od 2011 r. Zakład Zarządzania Zasobami Leśnymi Instytutu Badawczego Leśnictwa realizuje temat badawczy „Ochrona naukowa nad realizacją II cyklu Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu (2010-2014)”. Uzyskane dotychczas wyniki badań były przedmiotem seminarium, które odbyło się w styczniu w Sękocinie Starym.

Spotkanie było okazją do dyskusji o problemach mających wpływ na ostateczną instrukcję kolejnego cyklu inwentaryzacji.

Sporządzanie okresowych, wielkoobszarowych inwentaryzacji stanu lasów, aktualizacji stanu zasobów leśnych oraz prowadzenie banku danych o zasobach leśnych i stanie lasów wynika z ustawy o lasach – podkreśliła Grażyna Olejarska z Ministerstwa Środowiska.

ryzacji. Kontrowersje nadal wzbudza zasadnicza kwestia: czy należy wykorzystać obowiązujący zakres ocen czy też jeszcze bardziej uszczegółowić rejestrację? Ponadto głosy praktyków w dziedzinie zarządzania lasu dzielą się na „za i przeciw” rozstrzygnięciu kwestii ujednoczenia wielkości wszystkich powierzchni próbnych.

W swej wypowiedzi naczelnik Wydziału Urządzenia Lasu i Geoinformatyki Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych **Jacek Przypaśniak** z satysfakcją stwierdził, że II cykl pomiarów nie zawierał już „błędów grubych”. Ponadto stwierdził, że nasz kraj zdobywa dopiero doświadczenia w tym zakresie. Inne kraje prowadzą tego typu prace znacznie dłużej od Polski, m.in. w Finlandii takie oceny zasobów leśnych kontynuowane są już od 70 lat.

Ważnym elementem w całości wielkoobszarowej inwentaryzacji jest niedokładność szacunku lesistości, gdyż analizując ją na podstawie ortofotomap, ostatnio okazało się, że w skali kraju nie można było „doliczyć się” ok. 300-500 tys. ha lasów... Kolejnym punktem spornym jest stan posiadania, gdyż lasy należące do prywatnych właścicieli zostały zinwentaryzowane jedynie w 70 proc.

W trakcie ożywionej i wielogłosowej dyskusji prowadzący prof. dr hab. **Stanisław Miścicki** reasumując podkreślił następujące kwestie:

● w WISL należy uwzględnić wewnętrzną strukturę lasów, łącznie z nalem i występującymi tam gatunkami,

● należy określić cykl pomiarów: czy ma być on 5 czy 10-letni,

● konieczne jest ujednoczenie oznaczeń drzew do gatunku, a nie tylko do rodzaju, gdyż to może generować istotne błędy,

● rozstrzygnięcie wymaga ujednoczenia pomiaru martwego drewna,

● istotność stosowania tych samych metod statystycznych przy przeliczaniu zebranych danych,

● określenie jednolitego stopnia dokładności w pomiarach badanych cech drzew i drzewostanów,

Koordynator w swym podsumowaniu zwrócił też uwagę na dokładność odniesienia wyników uzyskanych w WISL. Nie bez znaczenia bowiem jest, czy analizujemy je w stosunku do całego kraju, danej regionalnej dyrekcji LP, województwa czy też jednostki obliczeniowej.

Do finansowania prac z zakresu WISL odniosła się przedstawicielka Departamentu Leśnictwa i Ochrony Przyrody MŚ **Grażyna Olejarska**. Stwierdziła, że inwentaryzacja stanowi ważny element w polityce leśnej państwa i użytkowaniu lasów, stąd też jej kontynuacja jest w pełni uzasadniona. Warto nadmienić, że o jej finansowaniu ze środków budżetu państwa, obok

względów merytorycznych, decydują również zapisy ustawy o lasach (art. 54), gdyż wyniki WISL determinują trwałość i zrównoważony rozwój lasów i polskiego leśnictwa.

Prof. dr hab. **Tomasz Borecki** podkreślił, że Wielkoobszarowa Inwentaryzacja Stanu Lasu obok praktycznych danych dotyczących zasobności, zdrowotności oraz stanu posiadania ma bardzo istotne znaczenie dla ustalenia priorytetowych funkcji lasów. Jest to ważne zarówno z racji funkcji społecznych, w tym turystycznego ich wykorzystania, jak i zachowania walorów przyrodniczych o randze europejskiej (obszary Natura 2000).

Prowadzenie WISL jest jednym z warunków uczestnictwa naszego kraju w procesach międzynarodowych dotyczących bieżącej problematyki lasów i leśnictwa, zgodnie z zasadami trwałego i zrównoważonego rozwoju. W celu zagwarantowania odpowiednich metod dla gospodarki leśnej konieczna jest bieżąca rejestracja stanu lasów i ich zasobów,

Koordynatorem prac związanych z ochroną naukową nad realizacją II cyklu Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu jest Marek Jabłoński z IBL.

oparta na wskaźnikach zatwierdzonych przez IV Konferencję Ministrów w Wiedniu w 2003 r. Działania IBL na rzecz WISL uzyskały merytoryczne i finansowe wsparcie Departamentu Leśnictwa i Ochrony Przyrody Ministerstwa Środowiska oraz Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych. Metodyka tej inwentaryzacji została opracowana przez pracowników naukowego Instytutu Badawczego Leśnictwa w oparciu o wyniki badań krajowych i światowych.

Początkiem całego przedsięwzięcia było zlecenie IBL przez DGLP w 1999 r. w ramach rocznego projektu badawczego opracowania metodyki wykonywania wielkopowierzchniowej inwentaryzacji stanu lasu. W 2002 r. pracownicy Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej przeprowadzili pierwsze prace pilotażowe w woj. wielkopolskim. W 2005 r. minister środowiska zatwierdził instrukcję wykonywania Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu. W latach 2005–2010 przeprowadzono pomiar pierwszy pierwszego cyklu WISL. Po jego zakończeniu wskazano na potrzebę modyfikacji

Instrukcji do wykonywania II cyklu pomiarów, w tym bardzo ważnej kontroli jakości pomiarów.

Teksty i zdjęcia: **ARTUR SAWICKI**
Instytut Badawczy Leśnictwa

Wielkoobszarowa Inwentaryzacja Stanu Lasu jest finansowana z Funduszu Leśnego i obywateli – stwierdził Jacek Przypaśniak, naczelnik Wydziału Urządzenia Lasu i Geoinformatyki DGLP.